

برگزاری نشست علمی "گفتمان حقوق بشر" در ولایت بدخشان

بخش مطبوعات دفتر ولایت بدخشان

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به عنوان نهاد ملی حقوق بشر در افغانستان از فرصت و ظرفیت منحصر به فرد در عرصه آموزش و ترویج حقوق بشر از طریق تبیین دقیق و درست مبانی، موازین و اهداف حقوق بشر برخوردار می باشد. در این راستا کمیسیون تلاش می ورزد تا نشست ها و سمینارهای علمی و اکادمیک را روی موضوعات مختلف حقوق بشری در سطح کشور راه اندازی نماید. بدون شک راه اندازی این گونه گفتگوها و مباحثات علمی هم می تواند تاثیر مثبت و تاثیر گزار بر برداشت ها و تلقی های اقشار مختلف جامعه بویژه فرهنگیان و فرهنگ سازان از موازین و معیارهای حقوق بشر داشته باشد و هم در روشنی این گونه مباحثات و گفتگوها به گونه ی به پرسشهای مردم در رابطه به اهداف و فعالیت های کمیسیون مستقل حقوق بشر و مفاهیم حقوق بشر پاسخ قانع کننده ی ارائه گردد.

به همین اساس این بار محترم استاد علی رضا "روحانی" مشاور ارشد کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان طی سفر کاری عازم ولایت بدخشان گردیدند.

آقای روحانی در نخستین روز سفر خود به این ولایت نشستی تعارفی با تمام کارمندان دفتر ولایت بدخشان داشته و ضمن آن از بخش های پروگرامی این دفتر دیدن نمودند. از جانب دیگر ایشان به صورت خاص با تیم نظارت و بررسی روی چگونگی نظارت از وضعیت و عملکرد سیستم قضایی و تهیه گزارش جامع و دقیق از وضعیت عملکرد محاکم در ولایت بدخشان صحبت نموده و آموزش های لازم را نسبت به نحوه استفاده از پرسشنامه ی که قبلاً به خاطر تهیه گزارش از وضعیت و عملکرد ارگانهای عدلی و قضائی تهیه گردیده بود، به کارمندان بخش مربوطه ارائه کردند.

در همین راستا آقای روحانی با محترم عبدالمتین "رحیمی" رئیس محکمه استیناف ولایت بدخشان و محترم امرالدین "یمین" رئیس سارنوالی ولایت بدخشان جداگانه ملاقات نمود.

در این دیدارها آقای روحانی بابتبیین جایگا قانونی، وظایف و صلاحیت های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان بر اهمیت و حساسیت اجرائات ارگانهای عدلی و قضایی و ارتباط عمیق عملکرد این نهادها با وضعیت رعایت حقوق بشر در کشور تاکید نموده و از آنان خواست تا از وضعیت و چگونگی عملکرد محاکم و سارنوالی در این ولایت معلومات داده و همچنان راجع به مشکلات و چالش های که در برابر نهاد های یاد شده قرار دارد توضیح دهند. در این دیدارها ریاست محترم محکمه استیناف و ریاست محترم سارنوالی هر کدام پیرامون اجرائات، چالش ها و مشکلات اداره ی خود به تشریح و توضیح پرداخته و معلوماتی را در این زمینه ارائه نمودند.

همچنان آقای روحانی در دومین روز سفر خود از محبس ولایت بدخشان دیدن نموده و ضمن ملاقات با محترم امیرکلام مدیر این محبس، از نزدیک وضعیت محبس و مشکلات محبوسین را بررسی کرد.

از جانب دیگر در سومین روز این سفر، نشست علمی با عنوان "گفتمان حقوق بشر" با اشتراک 50 تن از علما، روشنفکران، خبرنگاران، استادان دانشگاه، دانشجویان، کارمندان ادارات دولتی و نهادهای جامعه مدنی در سالون دفتر ولایتی کمیسیون مستقل حقوق بشر راه اندازی گردید، در این نشست علمی، استاد روحانی مشاور ارشد کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، چگونگی تعامل بین اسلام و حقوق بشر را به صورت تفصیلی برای اشتراک کنندگان این نشست علمی تبیین نمود.

آقای روحانی با طرح سه نظریه درباره رابطه اسلام با حقوق بشر، گفت: در یک نظریه بین آموزه های اسلام و آموزه های حقوق بشر رابطه ی تساوی وجود دارد و بین این دو آموزه رابطه این همانی برقرار است. یعنی آنچه را که اسلام میگوید دقیقاً حقوق بشر هم همان را میگوید و هر آنچه که در اسناد بین المللی حقوق بشر هست در اسلام نیز هست و هیچ تفاوت میان این دو وجود ندارد.

دریک نظریه دیگر نه تنها بین آموزه های دین اسلام و آموزه های حقوق بشری رابطه تساوی وجود ندارد بلکه این دو آموزه هم درمبانی و خواستگاه و هم در اهداف و محتوا باهم متعارض و متضادند. این نظریه می گوید که بین آموزه های حقوق بشر و اسلام تضاد و تعارض وجود دارد، نظریه تضاد و تعارض بیان می دارد که آموزه های اسلام مبتنی بر خدامحوری می باشد در حالی که آموزه های حقوق بشر به اساس انسان محوری شکل گرفته است.

استاد روحانی ضمن ارایه دلایل این دو دیدگاه آنها را نقد نموده و نتیجه گیری کرد: به همان اندازه که نظریه افراطی نخست، ناشی از ساده سازی و ساده انگاری موضوع است و دلایل آن مبتنی بر استنتاج از یک استقرار ناقص است که به لحاظ منطقی ارزش ندارد، مشکل اساسی نظریه تفریطی دوم نیز در حقیقت ناشی از کج فهمی و کج نگری آنست، وی می افزاید درست است که دین آسمانی است و آموزه های دینی مبتنی بر خدامحوری است، اما مشکل اساسی این نظریه آنست که رابطه خدا و انسان را نتواسته به صورت واقعی آن فهم و هضم نماید. این نظریه ناشی از یک نگرش نادرست از فلسفه و اهداف دین و رابطه انسان بادین و انتظار بشر از دین است. اراده خدای متعال بر این قرار گرفته تا از طریق آموزه های دینی فطرت و عقلانیت بشر را بیدار ساخته و زندگی دنیار را زیبنده انسان بسازد؛ تا در سایه سار اقامه قسط و عدل و صلح و آرامش، عزت و کرامت انسان محفوظ نگهداشته شود و ازین طریق انسان به فوز و فلاح و رستگاری ابدی که هدف اصلی خلقت است دست یابد. دین اسلام آمده تا مشکلات انسانها را حل نماید زیرا که انسان در نزد خداوند (ج) مکرم ترین و معززترین مخلوقات است.

مشاور ارشد کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در این نشست علمی بانقد دودیدگاه قبلی، نظریه اشتراک و تعامل را مطرح کردند، به گفته استاد روحانی نظریه اشتراک و تعامل بیان می دارد که بین اسلام و حقوق بشر نه تساوی کامل وجود دارد و نه تعارض کامل. حقوق بشر نه دینی است و نه ضد دین. بین آموزه حقوق بشر و آموزه های دین اسلام اشتراکات زیادی وجود دارد و در حوزه عمل هم می توانند با همدیگر تعامل داشته باشند. در این نظریه تلاش بر سازگاری حقوق بشر بادین است نه بردینی بودن حقوق بشر. این اشتراک و سازگاری در سه حوزه مهم: مبانی، اهداف و محتوا بین آموزه ای اسلام و آموزه حقوق بشر قابل اثبات می باشد و همین نکته برای سازگاری این دو آموزه و تعامل و همکاری آنها کافی است. وی ضمن اشاره به این مطلب گفت: شریعت اسلام در باره ی انسان به دواصل مهم تاکید دارد یکی اعتقاد به کرامت انسانی و اصل دیگر، آزادی انسان. مبنا و مفروض ارسال رسل و انزال کتب از جانب خداوند کرامت انسان و آزادی انسان است. کرامت انسان و آزادی نیز مهمترین مبنا ی آموزه های حقوق بشر است. مشاور ارشد کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان افزود: رسیدن انسان به رستگاری و فلاح ابدی که هدف نهایی دین مقدس اسلام می باشد از طریق ساختن جامعه ی بدست می آید که در آن آزادی و عدالت و آرامش و امنیت وجود داشته باشد و این دقیقاً همان چیزی است که هدف اصلی آموزه های حقوق بشر را تشکیل میدهد.

آقای روحانی در ادامه اشتراکات محتوایی بین دین و حقوق بشر مورد بحث و بررسی قرار دادند و به گونه ی مثال به حق حیات اشاره نموده گفت: حقوق بشر می گوید که انسان باید حق حیات داشته باشد و بدون موجب این حق از انسانها گرفته نشود در حالیکه این موضوعی است که دین مقدس اسلام به آن تاکید نموده و این حق را گرامی داشته است.

بخش دیگر این نشست به برنامه پاسخ به سوالات اختصاص داشت. اشتراک کنندگان این نشست راجع به موضوع اسلام و حقوق بشر پرسشهای را مطرح نمودند و آقای روحانی پاسخ های لازم را ارایه نمودند گفتنیست در پایان این نشست علمی که به روز دوشنبه 12 ماه میزان و با اشتراک جمعی کثیری از استادان دانشگا و دارالمعلمین، علما، روشنفکران، دانشجویان، اعضای جامعه مدنی و خبرنگاران برگزار گردید اشتراک کنندگان از برگزاری این نشست علمی قدردانی نموده و خواستار تدوام آن و برگزاری آن در سطح وسیع تر گردیدند.

در این رابطه محترم محمدگل خبرنگار آژانس اطلاعاتی باختر راجع به گفتمان علمی امروز می گوید: اولاً جا دارد که از استاد محترم آقای روحانی قدردانی نمایم که به این ولایت تشریف آوردند، به نظر من گفتمان امروزی خیلی جالب و در عین حال آموزنده برای من و سایر اشتراک کنندگان بود، باید خاطر نشان بسازم اینکه گفتمان امروز کاملاً تخصصی و علمی بوده و قسمی که سهم گیری و دیدگاه های اشتراک کنندگان را می بینم این بحث برای همه جالب بود و از همه مهمتر قناعت تمام اشتراک کنندگان فراهم گردید.

ناجیه سروش خبرنگار رادیو آمو و همچنان یک تن از اشتراک کنندگان نشست امروزی در این مورد می گوید: گفتمان امروزی واقعاً برایم جالب بود و چیزهای زیادی را در مورد حقوق بشر به خصوص رابطه آن با اسلام آگاهی حاصل نمودم پس پیشنهاد می نمایم که مانند امروز نشست های دیگری را کمیسیون مستقل حقوق بشر راه اندازی نماید.

قابل یادآوریست بیشتر اشتراک کنندگان این نشست نسبت به گفتمان امروزی ابراز رضایت و علاقمندی نشان داده می گفتند بهتر خواهد شد تا به خاطر روشن شدن اذهان عامه مانند امروز روی مسایل مختلف حقوق بشر گفتمان های علمی دیگری برگزار گردد. آنان در پایان این نشست خاطر نشان می نمودند که ما اکنون دانستیم که هدف اسلام و حقوق بشر با هم یکی بوده و هر دو فلاح و رستگاری انسانها را می خواستند. در ختم این نشست تعداد زیادی از اشتراک کنندگان پیشنهاد نمودند تا گفتمان های دیگری را کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان برای مردم این ولایت راه اندازی نماید.

گزارش کامل این نشست و مصاحبه آقای روحانی درباره جایگاه قانونی، اهداف و صلاحیت ها و عملکرد کمیسیون مستقل حقوق بشر از طریق رادیو آموبدخشان در سطح ولایت نشر گردید. باید گفت در این نشست علمی نهادهای ذیل اشتراک داشتند:

دانشکده ادبیات پوهنتون بدخشان
دارالمعلمین
انستیتوت تکنالوژی
مجمع جامعه مدنی
ریاست حج و اوقاف
ریاست امور زنان
انجمن زنان تجارت پیشه
فدراسیون جوانان

سازمان حقوق بشر
کانون فرهنگی جوانان
هفته نامه هری
کمیته فرهنگی جوانان
موسسه خدماتی درواز
ماهنامه شاهین
آژانس اطلاعاتی باختر
رادیو صدای شمال
رادیو آمو

راديو و تلويزيون دولتي
افغانستان تودي
رياست كار و امور اجتماعي
متفدان محل

